

Peqqussutissatut siunnersuummut nassuiaatit

Nalinginnaasumik nassuiaatit

1. Aallaqqaasiut:

Kalaallit Nunaanni imermik pilersuineq pillugu inatsisartut peqqussutaannik ullumikkut peqanngilaq. Nukissamik pilersuineq pillugu inatsisartut peqqussutaat nr. 14, 6. november 1997-imeersumi peqqussummi § 26-imut nassuiaataani taaneqarpoq imeq peqqussummut ilaatinneqanngitsoq, kiisalu kingusinnerusukkut imermik pilersuineq pillugu inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuusiortoqarumaartoq; tamannalumi siunnersuutip matuma saqqummiunneqarneranut tunngaviuvoq.

Peqqussummi siunertaq tassaavoq pisortat aamma namminersortut atuisunut inuussutissarsiutigalugulu suliffeqarfinnut imermik pilersuinerat pillugu malittarisassaqtitsinissaq. Anguniagaavoq isumannaatsumik illersorneqarsinnaasumillu imermik pilersuinerup isumagineqarnissaa.

Peqqussut pisortat imermik pilersuinerannut, namminersortut imermik pilersuinerannut, atuisunut inuussutissarsiutigalugulu suliffeqarfinnut atuuttuuvoq. Aallaaviatigut naatsorsuutigineqarpoq peqqussutissatut siunnersuutip ullumikkut pissutsit allanngortissanngikkai, immikkoortualunnguit eqqaassanngikkaanni. Malittarisassaliorneq inatsisartut peqqussutaatigut isumagineqassasoq siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni malittarisassiornermut Nukissiorfiit saniatigut pilersuisut allat, taamaattoqalissapat, ilaatinneqarlutik.

Peqqussutissatut siunnersuummi pisortanut imermillu pilersuiffinnut imermik pilersuineranut tunngatillugu suliasat aalajangersarneqarput. Nukissiorfiit, nuna tamakkerlugu imermik pilersuineramik isumaginnittuusut, Namminersorerullutik Oqartussanit pigineqartuupput, suliffeqarfik namminersortitaq, Inatsisartut Aningaasanut inatsisaanni nammineq aqutassanik aningaasaliissuteqarnikkut aningaasaqarnikkut aqqinneqarsimasoq.

Assigiimmik akeqartitsiunnaarnermi pilersuiffinni aalisakkeriviit imermik pilersorerisigut piginnaasatigut aningaasartuutinik annertusisitsisunut nutaamik aningaasaliiffiusunut atassusernermut akiliuteqartalernissaq pillugu tunngavinnik Naalackersuisut aalajangersaasinnaanerannut piginnaatitsissut ilanngunneqarnikuuvoq.

Kalaallit Nunaanni illoqarfiit nunaqarfifillu tamarmik qeqertami ingerlatsinertut pilersorneqartuupput, tamatumalu kinguneraa sumiiffiit tamarmik innaallagissiorfeqarlutillu imeqarfeqarneri, sumiiffimmi sanaartornerup akianut tamarmiusumut naleqqussarlugu ilanngunneqartariaqartunik. Siunnersuummi § 11-mi siunertaq tassaavoq inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit imermut immikkut ittumik appassissumik akiliuteqartartut Nukissiorfinnut aningaasaqartuuteqartitsisut aningaasartuutit nammineq akilertassagaat, inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit pineqartut imermik pisariaqartitsinerisa kingunerisaanik sumiiffimmi imeqarfik allineqartariaqarluni nutarterneqartariaqarluniluunniit, imaluunniit nutaamik imeqarfeqarfiliortoqatariaqarluni. § 11-mut taamatut siunnersuuteqarnermut tunuliaqutaasoq tassaavoq inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit imermik pisariaqartitsilernerannut atatillugu aningaasartuutitut atuisut inuussutissarsiortullu allat akiliinnginnissaat. Atassusernermut akiliummik akileeqqusineq taamaalilluni Nukissiorfiit imermik pilersuinermit atatillugu aningaasartuutaat appassissumiitinnissavai. Inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit immikkut ittumik appassissumik akiliuteqartartut sumiiffimmiiginnarnissaannut kaammattuutitut aalajangersagaq atuutissaaq, taamaalilluni sumiiffimmi allanngorartoqarnani, Nukissiorfiillu inuiaqatigiinnut iluaqutaasumik isumalluutitik pitsaanerulersinnissaannut pitsaanerumik periarfissinneqarlutik. Aammattaaq sinneqartumik pisinnaasaqarfiusuni inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfinnik nutaanik pilersitsineq sumiiffinni pisinnaaneranut kajumissaarutaalluni.

Atassusernermut akiliummik akileeqqusinerup ilusissaanik piareersaanermit atatillugu Nukissiorfinniit, aalisakkerivinniit, Aningaasaqarnermut Pisortaqarfimmiit kiisalu Inuussutissarsiomermit Pisortaqarfimmiit sinniisoqartumik suleqatigiissitamik pilersitsisoqarsimavoq. Sulinermit atatillugu Royal Greenland A/S-imit uparuarneqarsimavoq ingerlatseqatigiiffik ilutsimut pineqartumut isumaqataanngitsoq. Ingerlatseqatigiiffiulli maannakkut ilusiusup allanngortinneqarani pigiinnarneqarnissaa kissaatigalugaa.

2. Siunnersuutip immikkoortui pingaarnert:

Maajimi 1986-imi GTO-p (Grønlands tekniske Organisation) "Kalaallit Nunaanni illoqarfinni imermik pilersuineq pillugu malittarisassat" saqqummersipai, GTO-p kaajallaasitaatigut nr. 11037 26. august 1986-imeersukkut atulersinneqartoq. Malittarisassat siusinnerukkut malittarisassat 1962-imeersut taarserpaat. Malittarisassat eqqunneqarnerinut tunuliaqutaavoq imermik pilersuinermit ingerlatsisuusut, atuisut aamma illoqarfinni sulffeqarfinni isumaginnittuusut akornanni malittarisassaqaarnissaannik kissaateqarneq.

1987-imi januaarip aallaqqaataani Namminersornerullutik Oqartussat GTO tiguaat tamatumalu malitsigisaanik imermik pilersuinermit tunngasutigut inatsisiliorneq oqartussatullu piginnaatitaaffinnut akisussaaffik ilanngullugit.

1998-imi januaarip aallaqqaataani nunaqarfinni tamanut ammasumik imermik pilersuineq Nukissiorfinnit tiguneqarpoq, taamanikkut Malittarisassanut ilaatinneqarsimanngimmata, tassa Malittarisassat taamaallaat illoqarfinnut atuussimammata.

Peqqussutissatut siunnersuumiippoq imermik pilersuisoqarfiit atuisunut pilersuinissamik pisussaaffeqarnerat pillugu aalajangersakkat.

Peqqussutissatut siunnersuumiippat aalajangersakkanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannut arlalinnik pisussaaffilerneqarnerannik aalajangersakkat. Nammineq imminut imermik pilersornissamut akuersissuteqarsinnaanermut Naalakkersuisut periarfissaqarnerannut atatillugu akuersissutit pillugit erseqqinnerusumik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, tassunga ilanngullugu akuersineq pilersuiffinnillu ingerlatsineq pillugit (siunnersuummi § 5). Nammineq imminut imermik pilersornissamut aalajangersagaq ikkunneqarpoq, tassa tamatumunnga periarfissaqarnissamik ujartuineq annertusiartuinnarsimammat. Nukissamik pilersuineq pillugu inatsisartut peqqussutaat nr. 14, 6. november 1997-imeersoq assigalugu aamma imermik pilersuineranut atatillugu eqqarsaatigineqassaaq Nukissiorfiit sullitatigut tunngaviit annikillisinneqannginnissaat. Taamatulli periarfissaqalerluni, tamannalu naleqquttutut isumaqarfigineqarluni, imermik pilersuineramik allat akisussaaffeqarnissamut akornuserneqarnissaat naleqqutinngilaq. Tassunga atatillugu eqqarsaatigineqassaaq nammineq pilersuinissamut akuersissut taamaallaat tunniunneqarsinnaassammat tamanna pisortat imermik pilersuinerannik akornusiinngippat. Taamaattumik maannakkut nammineq imminut pilersornissamut akuersissutit pillugit erseqqinnerusumik malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannut periarfissiisoqarpoq, tassunga ilanngullugu akuersineq pilersuiffinnillu ingerlatsineq pillugit. Nukissiorfiit imermillu pilersuisoqarfiit allat akornanni pissutsit pillugit, tamanna pisariaqartinneqartutut isumaqarfigineqartillugu, erseqqinnerusumik malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannut aamma periarfissiisoqarpoq (siunnersuummi § 6). Siunnersuut taamaalilluni nammineq imminut pilersornissamut ammaassivoq kiisalu Nukissiorfiit saniatigut imermik pilersuisoqarfiit allat pisortat imermik pilersuinerannik isumaginnittuulersinnaallutik.

Nukissamik pilersuineq pillugu inatsisartut peqqussutaat nr. 14, 6. november 1997-imeersoq assigalugu imermik pilersuinerup sunniuteqarluarnissaa isumannaatsuunissaalu pillugu isumannaatsuujuarnissaannut iliuusissanik imermik pilersuisoqarfiit tamarmik piareersaanissamut pisussaaffilerneqarput. Tassunga ilanngullugu imermik pilersuisoqarfiit imeqarfinnut atortunullu inuiaqatigiit soqutigisaannut pingaaruteqartunut pilersuinerup ingerlaavartuunissaa pillugu najoqqutassiussapput.

Peqqussutissatut siunnersuumiippoq inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit imermut immikkut ittumik appassisumik akiliuteqartartut Nukissiorfinnut aningaasaqartuuteqartitsisut aningaasartuutit namminneq akilertassagaat, inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit pineqartut imermik pisariaqartitsinerisa kingunerisaanik sumiiffimmi imeqarfiit allineqartariaqarpata nutarterneqartariaqarpataluunniit, imaluunniit nutaamik imeqarfeqarfiliortoqartariaqarpata (siunnersuummi § 11). Siunnersuutip kingunerissavaa akileeqqusinermut kiisalu atassusernermut akiliutit naatsorsornissaannut malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanerat.

Nukissamik pilersuineq pillugu inatsisartut peqqussutaat nr. 14, 6. november 1997-imeersup allangortinneqarnera pillugu inatsisartut peqqussutissaanni aamma atassusernermut akiliuteqarnissaq pillugu assingusumik piumasaqaateqarnissaq ikkunneqartussaassaaq.

Ullumikkut aalisarneq pillugu inatsisartut inatsisaanni § 22a malillugu tunisinissamut tunisassiornissamullu akuersissutit tunniunneqartarput. Aalisakkeriviit nutaat imaluunniit suliffeqarfiit pioreersut ingerlatsinerat allangortinneqassappat pisortat aningaasaliinissaannik pisariaqartunik akuersissummik qinnuteqarnissaq piumasarineqarpoq. Atassusernermut akiliuteqarnermi inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit pilersinneqarsinnaanerat qulakkeerneqassaaq, inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfinit peqquteqartumik imermik pilersuiffinnut aningaasaliissutinik nutaanik akiliissappata. Taamaalilluni imermik pilersuinerup peqqussummi imermik pilersuinerup malittarisassaliorneqarnissaa qulakkeerneqassaaq, tassaniittussaammami. Aalisarneq pillugu inatsimmi § 22a taamaalilluni atassusernermut akiliuteqartarnerup eqqunneqarneratigut pisariaarutissaaq.

Peqqussutissatut siunnersuut aamma peqqussummi malittarisassanik tamannalu malillugu malittarisassanik atuutilersitanik imermik pilersuisoqarfiit tamarmik malinninnerannik Naalakkersuisut nakkutilliisuunissaat pillugu aalajangersakkanik imaqarpoq.

3. Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu pisortanut kingunissai:

Immikkut ittumik akinik appassissumik imermut akiliuteqartartut inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfinit atassusernermut akiliutissat, malittarisassat erseqqinnerusumik aalajangersarneqarsimasat malillugit, Nukissiorfinit naatsorsorneqarlutillu akileqquneqassapput, sulinerulli taassuma annertussusaa Nukissiorfinnut annertunerusumik allaffissornikkut artukkiutaassasoq ilimagineqanngilaq.

4. Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu inuussutissarsiortunut kingunissai:

Inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit immikkut ittumik akinik appassissumik imermut akiliuteqartartut atassusernermut akiliummik akileeqquneqarnerminnut atatillugu aningaasaqarnikkut nammatassinneqartussaassapput, pilersuiffimmilli sanaartorfiusussami, nutarteriffiusussami allileriffiusussamiluunniit pissutsit apeqqutaassallutik.

Siunnersuummi § 13, imm. 2 malillugu siunnersuummi matumani imermik pilersuisoqarfinit suliassatut peqqussutaasut isumagineranni atorneqartussanik paasissutissanik attuumassuteqartunik imermik pilersuisoqarfiit tamarmik pissarsiniarsinnaapput. Tamanna inuussutissarsiortunut allaffissornikkut kinguneqartitsissasoq naatsorsuutigineqanngilaq, tassa paasissutissanik pissarsiniartarneq ullumikkut ilaatigut ingerlanneqartareermat.

5. Avatangiisitigut pinngortitamullu kingunissai:

Atassusernermut akiliutissanik akileeqqusinissaq eqqaassanngikkaani ullumikkut imermik pilersuinnermut tunngasutigut pissutsit siunnersuutikkut allangortinneqanngillat. Taamaattumik siunnersuut avatangiisinut pinngortitamullu kinguneqartitsissanngilaq.

6. Allaffissornikkut innuttaasunut kingunissai:

Siunnersuut allaffissornikkut innuttaasunut kinguneqartitsissanngilaq.

7. Naalagaaffeqatigiinnermut namminersornermullu pissutsit:

Siunnersuut Naalagaaffeqatigiinnermut namminersornermullu pissutsitigut kinguneqartitsissanngilaq.

8. Oqartussanut suleqatigiiffinnullu tusarniaaneq:

Siunnersuut oqartussani kattuffinnilu makkunani tusarniutigineqarsimavoq:

Nukissiorfiit, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA), Kanukoka, ILIK, Royal Greenland A/S (RG), KNAPK, Arctic Green Food A/S, Polar Seafood A/S, Nusuka, Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik, Akileraartarnermut Pisortaqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik, Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfik kiisalu KNI A/S.

Makku tusarniaanermi akissuteqarsimapput: Nukissiorfiit, GA, Kanukoka, ILIK, RG, KNAPK, Nusuka, Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfik, Nuup Kommunia aamma Uummannap Kommunia.

Makku siunnersuummut oqaaseqaateqarsimanngillat: Kanukoka, ILIK, KNAPK, Nusuka, Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfik kiisalu Nuup Kommunia.

Tulliuttumi malinnaapput tusarniaanermi akissutit tiguneqarsimasut naleqquttumik naleqqussarlugit ilanngunneqarsimasut. Pisortaqarfiup akissutai uingasumik allanneqarput.

Nalinginnaasumik

RG-mit oqaatigineqarpoq imermik pilersuineq pillugu aalajangersakkat malittarisassanut immikkoortunut inissinneqarnerat naleqqulluinnartuusoq, tassami erngup imigassap sukuluitsuunissaanik piumasaqaat tamatumalu uppersarnerneqarnissaa assersuutigalugu imarmiunik tunisassiassanik avammut niuernermit tunngatillugu sammisatut suli annertusiartuinnarmat. Pisisartut pitsaassusissamut piumasaqaataat tunisassiallu isumannaatsuunissaat aatsaat taamatut annertutigaat. Taamaattumik RG isumaqarpoq pingaaruteqartuusoq Kalaallit Nunaata imermik pilersuineq aamma annertuutigut erngup pitsaassuseqarnissa pillugu pisariaqartutigit malittarisassaqarnera, taakku imarisai naatsorsuutigineqartunik naammassinninnerat, erngup pitsaassusianik

ingerlaavartumik pimoorussisumillu nakkutigineqarnera, ilutigisaanillu aaqqissuussinernik atorneqarsinnaasunik pisariaqarneralu naapertorlugu nikingasoqarneranik piffissaq eqqorlugu qisuariarsinnaasunik peqartoqarnera.

Tassunga atatillugu peqqussummut tunngatillugu imeq pillugu erseqqissumik nassuiaat RG-mit ujartorneqarpoq. Nassuiaatini ataasiinnarmi *imeq imigassaq sukuluitsoq* allanneqarpoq, tamannali peqqussutip oqaasertaanni paragrafini siullerni erseqqissumik takuneqarsinnaasariaqarpoq. Taamaalilluni EU-p imeq imigassaq pillugu peqqussutaanut, inuussutissat pillugit inatsisinut qularnanngitsumillu qangali utaqqineqartumut imeq imigassaq pillugu nalunaarummut attaveqalissaaq.

Peqqussutissatut siunnersuummi pineqarpoq imermik pilersuineq tassungalu ilanngullu pilersuinerup isumannaatsuunissaa. Pilersuinerup isumannaatsuunissaa erngup pitsaassusianut attuumassuteqanngilaq, tassami erngup pitsaassusaa inatsisini allani malittarisassaqartimmat. Pisorta qarfiup ilisimavaa erngup imigassap pitsaassusaa kiisalu imeqarfinnik misissuisarneq nakkutilliinerlu pillugu nalunaarutissatut siunnersuut maannakkut suliarineqartoq.

Peqqussutip oqaasertaani erngup pitsaassusaanut tunngasunik RG aamma maqaasisaqarpoq – kingumut ilaatigut innuttaasut peqqissuunissaat eqqarsaatigineqarpoq minnerunngitsumillu avammut niuerneq, pingaartinneqartariaqartoq. Peqqussummi imaluunniit nassuiaatini arlaannaaniluunniit erngup pitsaassusaanik eqqartuisoqanngilaq; tassunga qanillattuisinnaasutuaq tassaavoq sunniuteqarluartumik isumannaatsumillu pilersuineq. Tassunga atatillugu isumannaatsumik pilersuineq aamma erngup peqqinnissakkut ajoqusiisinnaasunik tappiorannartunik allatigullu akuutissanik imaqarneranut naleqqiullugu atuisunut suliffeqarfinnullu isumannaatsuunissaaq. Isumannaatsuunerup kingunerisariaqarpaa aamma naapertuuttumik misissueqqissaarnerit, upalungaarsimaarnerit erngullu pitsaassusaata najoqqutassatut aalajangiussat qaangerangagit piffissaatillugu atuisunik inuussutissarsiutigalugulu suliffeqarfinnut kalerriisarnissat malinnaanissaat. Assersuutigalugu RG-p pisisartuisa ilaasa maannangaaq imermi peqqinnissamut ajoqutaasinnaasunik – imaluunniit tamatumunnga aarlerinarsinnaasunut naleqqiullugu Nukissiorfiit upalungaarsimanissamut pilersaarutaannik aamma imermik pilersuinerup allatigut aaqqissuunneqarsimaneramik paasisaqarusupput.

Soorlu qulaani taaneqartutut peqqussutissatut siunnersuummi pineqarpoq imermik pilersuineq tassungalu ilanngullu pilersuinerup isumannaatsuunissaa. Erngup pitsaassusissaanut piumasqaatit inatsimmi allami malittarisassaqartinneqarput.

Eqikkarlugu RG peqqussutissatut siunnersuut inuussutissarsiortunut ajunngitsuunngitsoq isumaqarfigaa, tamannalu RG-mit siusinnerusukkut uparuarneqarnikuulluni, tamatumali saniatigut RG-mit nangaassutigineqartut ilanngutassatullu allatigullu iluarsisoqarnissaanik kissaatigineqartut allaaserineqartut tunngavigalugit ingerlatseqatigiiffik peqqussutissamut nutaamut isumaqataasinnaavoq.

RG-p peqqussutissatut siunnersuummut oqaaseqaatai ataasiakkaarlugit sammineqassapput. Peqqussutissatut siunnersuutip inuussutissarsiortunut ajunngitsuunnginneranik (atassusernermut akiliutip atulersinneqarnissaanut siunnersuut) RG-mit isumaqarfīgineqarnera eqqarsaatigalugu tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq aalajangersakkami pineqartumi inuiaqatigiit inuussutissarsiornikkullu nalinginnaasumik ineriartorneq isiginiarneqarmata.

Nukissiorfiit ilisimatitsipput peqqussutip siunertaa pillugu pingaarnertigit oqallinnissaaq siunnersuummi amigaataasoq. Nukissiorfiit isumaqarput peqqussutip § 1-iani siunertaq takuneqarsinnaasariaqartoq. Nukissiorfiit aamma peqqussutissamut oqaasertassanik siunnersuuteqarpoq:

"§ 1. Inatsimmi siunertaq tassaavoq qulakkiissallugu

- 1) imeqarfiusunik iluaquteqarnek tassungalugu attuumatillugu illersuineq ataatsimut pilersarusiorneq aamma § 2-mi soqutigisassat taaneqartut ataatsimut naliliiffigineri tunngavigalugit ingerlanneqarnissaa,
- 2) imeqarfiusumik tulluartumik atuinnissaaq siunertaralugu imermik pilersuinerup atuuttup ataatsimut aaqqissuunneqarnissaa,
- 3) imermik pilersuinerup nammattumik, sunniuteqarluartumik pitsaassuseqartumillu pilersaarutaasumik ineriartortinneqarnissaa ingerlatsinissarlu.

§ 2. Inatsimmik aqutsinermi innuttaasut inuussutissarsiortullu nammattumik, sunniuteqarluartumik pitsaassuseqartumillu imermik pilersuinermik pisariaqartitsinerat tunngavigalugu imeqarfiit annertussusaat pingaartinneqassapput."

Peqqussummi siunertaq peqqussummut nalinginnaasumik nassuiaatinut sapinngisamik allanneqassaaq, peqqussutitaanilu siunertami aalajangersakkat sapinngisamik pinngitsoorniartariaqarlutik. Taamaalilluni siunnersuummi § 1-imi siunertani aalajangersakkat ikkunneqarsimannngillat. Akerlianilli peqqussummut nalinginnaasumik nassuiaatini itisilerneqarsimallutik, taamaalilluni siunertaq erseqqissumik takuneqarsinnaalluni. Peqqussummi siunertaq tassaavoq pisortat aamma namminersortut atuisunut inuussutissarsiutigalugulu suliffeqarfinnut imermik pilersuinerat pillugu malittarisassaqaqtitsinissaaq. Anguniagaavoq imermik pilersuinerup isumannaatsumik illersorneqarsinnaasumillu isumagineqarnissaa. § 1-imut Nukissiorfiit siunnersuutaannut tunngatillugu malugeqquneqassaaq siunnersuutip imarisaata ilaa nassuiaatini siunertap allaaserineqarneranut ilanngunneqarsimammat. § 1, nr. 1-imut Nukissiorfiit siunnersuutaat inatsimmi allami malittarisassaqaqtinneqarpoq. § 1, nr. 2-mut siunnersuut siunertap allaaserineqarnerani ilanngunneqartumi "illersorneqarsinnaasumik imermik pilersuinermit" ilaavoq. § 1, nr. 3-mut siunnersuummi "sunniuteqarluartoq" eqqarsaatigalugu taanna siunertap allaaserineqarnerani ilanngunneqartumi ilaavoq, erngulli pitsaassusissaanut tunngatillugu siunnersuut eqqarsaatigalugu tamanna inatsimmi allami malittarisassaqaqtinneqarpoq. §2-mut Nukissiorfiit siunnersuutaat § 1-imut Nukissiorfiit siunnersuutaannik uteqqiineruvoq.

Nukissiorfiit isumaqarput pilersuinissamut pisussaaffiup sumik imaqarnera,

isumalluutitut kiap pisinnaatitaaffeqarnera, aamma isumalluutit killeqassappata imermut imigassamut sukuluitsumut kiap pisinnaatitaaffeqarnera pillugu pingaarnertigut oqallittoqarnissaanik amigaateqartoqartoq. Taakku ilaat aalajangersakkat ilaanni ilaannakuusumik sammineqarput. Nukissiorfiit siunnersuutigaat atuisunut suliffeqarfinnullu piusunut Nukissiorfiit pilersuinissamut pisussaaffeqarnerat peqqussummi nassuiarneqassasoq, nutaatulli takkuttut inuiaqatiginniit isumalluutitigullu illersorneqarsinnaanerata naapertorlugu atassuserneqarsinnaassasut.

Pilersuisussaannermut pisussaaffimmuut ilaavoq atuisunut imermik pilersuisussaaneq, tamannalu siunnersuummi § 4-mi takuneqarsinnaalluni. Isumalluutit pisinnaatitaaffik inatsisini allani malittarisassaqaartinneqarpoq. Isumalluutit killeqartillugit imermut imigassamut sukuluitsumut kia pisinnaatitaaffeqarnera pillugu oqallinnissamik ujartuinnermut atatillugu ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq siunnersuummi § 7-mit takuneqarsinnaammata sunniuteqarluartumik isumannaatsumillu imermik pilersuinerup attatiinnarneqarnissaa pillugu imermik pilersuisoqarfiit tamarmik isumannaallisaanissamut iliuusissamik suliaqassasut. Aalajangersakkamut nassuiaatinit takuneqarsinnaavoq isumannaallisaanermut iliuusissamut aamma immikkut pisoqartillugu pilersuinissaq ilaatinneqartoq. § 4, imm. 2 naapertorlugu inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfinnut imermik pilersuineq pillugu Naalackersuisut malittarisassanik aalajangersaasinnaasut. Aalajangersakkamut nassuiaatinit takuneqarsinnaavoq imermik atuinerup tamatumaluunniit ilaanik killilernerneqarnissaa pillugu imermik pilersuisoqarfiit aalajangersagaliornissaat pillugu Naalackersuisut aalajangersakkanik aalajangersaasinnaasut. Aammattaaq takuneqarsinnaavoq imermik pilersuinnermik ingerlatsineq imaluunniit imeqarneq eqqarsaatigalugu tamanna pisariaqalersutut imermik pilersuisoqarfiit isumaqartillugit atuinerup killilersuiffigineqarnera pisariaqalersinnaasoq. Atuisunut suliffeqarfinnullu piusunut Nukissiorfiit pilersuinissamut taamaallaat pisussaaffeqarnissaannik Nukissiorfiit pilersaarutaat tusaatissatut tiguneqanngilaq, tassa Nukissiorfiit pilersaarutaat inuiaqatigiit ineriartornerannut akimmisaarisutut isumaqarfigineqarsinnaammata. Nukissiorfiit kiisalu imermik pilersuisoqarfiit allat pilersuisussaataitanerannut ilaapput illoqarfinni nunaqarfinnilu atuisut.

Nukissiorfinit malugeqquneqarpoq kommuninik suliffeqarfinnillu sumiiffinni allilererusuttunik, imeqarfiup timaaniittumik nutaanik ilanngussineq aningaasanik millionik marlunnik kisitsisitalinnik akeqartussanik siusinnerusukkut misilittagaqarfigineqartut. Taamaattoqartillugu pingaarpoq suliap aallartinnerani sapinngisamik siusissukkut Naalackersuisut aamma Nukissiorfiit minnerpaamik ilanngutitinneqartarnissaat. Nukissiorfiit isumaqarput peqqussutissatut siunnersuutit Nukissiorfiit pilersuinissamik pisussaaffilerpagit suliffeqarfik aamma imermik naapertuuttumik pitsaassuseqartumik imeqarfiup timaaniittumik naammattumik isumalluutitut pisinnaatitaaffeqartariaqartoq. Nukissiorfiit ilisimatitsippat tamanna pisinnaatitaaffik pisussaaffillu pillugit sammisaaq peqqussutissatut siunnersuummi takuneqarsinnaanngitsaq.

Nukissiorfiit imermik naapertuuttumik pitsaassuseqartumik imeqarfiup timaaniittumik pisinnaatitaaffeqarnerat peqqussutissatut siunnersuummit takuneqarsinnaanngilaq, tamanna immikkoortumi allani malittarisassaqartinneqarmat. Nukissiorfiit oqaaseqaataat tusaatissatut tiguneqanngilaq, tamanna malittarisassat qaleriittoorneranik kinguneqassammat. Tamannalu Nukissiorfiit iliuuseqarnissamut periarfissaannut naleqqiullugu killiliisussaalluni.

Nukissiorfiit aamma uparuarpaat Nukissiorfiit pilersuinissamut pisussaaffeqaraluartut, aalajangersagaliortoqartariaqartoq, Naalakkersuisut aqutigalugit Nukissiorfiit imermik killilersuinissamut ajutoornaveeqqusiinissamut periarfissaqalersillugit, inuiaqatigiinni inuunermut pingaaruteqartumik ingerlatsinerit salliutinneqarlutik, tamatumalu kingorna innuttaasut kingulliullutillu suliffeqarfiit aalisakkeriviillu. Nukissiorfiit uparuarpaat tassaasinnaasut pissutsit siumoortumik naatsorsuutigineqarsinnaanngitsut, assersuutigalugulu annikitsuinnarmik apisimatillugu/siallersimatillugu ukiut immikkut isugutassimannngitsut.

Oqaatigineqartutut siunnersuummi § 7 naapertorlugu imermik pilersuisoqarfiit isumannaallisaanermi iliuusissamik suliaqartussaapput. Aammattaaq § 4, imm. 2 ilaatigut imeqarnera eqqarsaatigalugu tamanna pisariaqartinneqarpat imermik atuineq tamatumaluunniit ilaanik killilersuinissaq pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaanissaminnut periarfissaqarput.

Nukissiorfiit isumaqarput peqqussutissatut siunnersuummi taaguutitigut paatsiveerunneqartoq. Oqaaseqatigiilerinermi aalajangiussisimaneq atorneqanngilaq, assersuutigalugu § 3-mi taaguutit "Inuussutissarsiuutigalugu suliffeqarfiit" aamma imermik pilersuisoqarfiit allat atorneqarput, aamma § 4-mi tamanna pillugu taaguut "imermik pilersuisoqarfiit allat" atorneqarluni. Tamanna iluarsineqassaaq, taamaalilluni taaguutit assigiimmik atorneqalerlutik siunnersuullu tamakkerlugu aalajangiussimaneqarlutik. Nukissiorfiit aamma uparuarpaat peqqussutissatut siunnersuummut nassuiaammi tamarmik akulerussuunneqartut. Pingaartumik quppernerit aappaanni, immikkoortut arfernganni taaguut "nammineq imminut pilersorneq" taaguummot "imermik pilersuisoqarfinit allanit" taputartuunneqarluni. Nukissiorfinit kaammattuutigineqarpoq taaguut "pisortat imermik pilersuinerat" suliffeqarfimmut allamut avataaniittunut imermik tunisassiorlumut pilersuisumullu atorneqassasoq. Nukissiorfiit aamma kaammattuutigaat taaguut nammineq pilersuineq/namminersortut imermik pilersuinerat suliffeqarfimmut imaluunniit inuinnarmut imermik nammineq atugassaminik qalluisumut atuisumullu atorneqassasoq.

Siunnersuut iluarsineqarpoq, maannakkullu takuneqarsinnaavoq § 3, imm. 3-mi imermik pilersuisoqarfiit allat pineqartuusut, aamma peqqussutissatut siunnersuummi § 4 allannngortinneqarpoq. Nassuiaatini immikkoortumi "2. Siunnersuummi immikkoortut pingarnerit" "Nammineq pilersuineq" kiisalu "imermik pilersuisoqarfiit allat" itisileriffigineqarput. Taaguut pisortat imermik pilersuinerannut tunngasumik Nukissiorfiit kaammattuutaat siunnersuummi

allannguinermik kinguneqanngilaq, tassa taaguut kaammattuutigineqartutut siunnersuummi atorineqareemat. Taaguut "nammineq pilersorneq" pillugu Nukissiorfiit kaammattuutaat eqqarsaatigalugu siunnersuummut nassuiaatit itisilerneqarput, taamaalilluni maannakkut erseqqissumik takuneqarsinnaalluni nammineq imminut pilersornermi pineqartoq suliffeqarfik imalunniit inuinnaq nammineq atugassaminik imermik qalluisoq – imminut imertartuuttartoq.

Nukissiorfiit isumaqarput siunnersuut kapitalinut immikkoortiterneqarneranik amigaateqartoq.

Siunnersuutip takissusaa pissutigalugu siunnersuut qulequttanut immikkoortiterneqarsimavoq.

Nukissiorfiit uparuarpaat inatsisip sinaakkutissaa naammassiniarlugu naluaarutit arlallit suliarineqarnissaat peqqussutissatut siunnersuummi arlalinni siunniunneqartoq. Nukissiorfiit isumaqarput peqqussummi oqaasertat iluarsartuunneqartariaqartut, taamaalilluni sinaakkutissat malittarisassanik Naalakkersuisunit akuerineqarsinnaasunik Nukissiorfinnit naammassineqarlutik soorlu ullumikkut nukissamik pilersuineq pillugu peqqussummi isummernissamut tunngavissiorartoqartoq.

Nukissamik pilersuineq pillugu inatsisartut peqqussutaanni aamma nalunaarutininik atulersitsinissamut periarfissaqarpoq. Siunnersuummi piginnaatitsinermut aalajangersakkat ilai nukissamik pilersuineq pillugu inatsisartut peqqussutaannit isumassarsiaapput.

Nukissiorfiit maluginiarpaat peqqussummi kapitalit siullianni qulequtaasoq tassaasoq "Atuuffia, oqartussat nassuiaatillu", oqartussaannernullu tunngasumik aalajangersagaqanngitsoq. Nukissiorfiit isumaqarput oqartussaannermut tunngassuteqartumik aalajangersakkanik ilanngussisoqartariaqartoq.

Kapitalip qulequtaani "oqartussat" allanneqarsimanerat kukkuneruvoq, "oqartussat"-lu taamaattumik kapitalip qulequtaanit peerneqarluni, tassa oqartussaqaarnermut tunngatillugu aalajangersagaqarnissaa pisariaqartutut isigineqanngimmat.

§ 2-mut

Nukissiorfiit ilisimatitsipput taaguut imermik pilersuinermit aamma qalluiffiit, erngup aqquai, imeqarfit, pumpeqarfiit, imiisiviit ilaalu ilanngullugit ilaasariaqartut. Tamatuma kingorna Nukissiorfiit "ilaalu ilanngullugit" itisilerpaat tassaassasut nunat qalluiffiit, imissamik pinngortitami imeqarfiit pingaarnertigullu aqquait. Nukissiorfiit pingaartutut isigaat inatsimmik aqutsinermi imermik pilersuinerup tamarmiusup eqqarsaatigineqarnissaa.

Taaguut imermik pilersuineq Nukissiorfinnit siunnersuutigineqartunik annertusineqarpoq nunat qulluiffiit imissamillu pinngortitami imeqarfii ilanngunnagit, tassa taakku siunnersuutigineqartut kingulliit taaneqartut inatsimmi allami malittarisassaqartinneqarmata.

§ 3-mut

Nukissiorfiit isumaqarput imm. 3-mi "Inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfii" imatut allanngortinneqartariaqartoq "pilersuisoqarfii allat".

"Inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfii" imatut allanngortinneqarpoq "imermik pilersuisoqarfii".

§ 4-mut

Imm. 1-imut nassuiaatinut tunngatillugu Nukissiorfinnit ilisimatitsissutigineqarpoq allassimasoq "atuisunut imermik pilersuisussaataaneq ullumikkutut ingerlanneqartutut naammassineqarumaartoq". Nukissiorfiit maluginiarpaat ullumikkut imermik pilersuisussaataanerup qanoq naammassineqarnera pillugu arlaanni oqaasertaliisoqarsimappat taava oqaaseqatigiit ilaassasut, taamaangippalli allatut oqaasertalerneqassasoq, tassa ukiut tallimaniit qulinut qaangiuppata ilisimaneqassanngimmat siusinnerusukkut suna nalinginnaasuusimanersoq.

Oqaaseqatigiit allatut oqaasertalerneqarput.

Imm. 2-mut nassuiaatinut, immikkoortut aappaannut tunngatillugu Nukissiorfinnit maluginiarneqarpoq imermik pilersuineq pillugu peqqussutip kommunimi ileqqoreqqusat tigusariaqarai, taamaalilluni innuttaasut tamarmik nuna tamakkerlugu assigiimmik pineqassammata, Naalackersuisullu Nukissiorfiillu akisussaasariaqartut. Taamaattoqanngippat Nukissiorfiit kommunit ataasiakkaat ileqqoreqqusaasa ataaniilissammata.

Soorlu oqaatigineqartutut siunnersuut pilersuinissamut pisussaaffimmik allannguinermik kinguneqartitsisussaannngilaq. Taamaattumik oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqanngilaq.

§ 7-mut

RG-mut uparuarneqarpoq aalajangersakkamut nassuiaatini isumannaallisaanerup ataani inuiaqatigiit soqutigisaannut aalajangiisuusunik tunisassiorfinnut ikkussuusanullu pilersuinerup attatiinnarnissaa eqqaaneqartoq. Tassunga atatillugu RG-mit apeqqutgineqarpoq suliffeqarfii avammut niuertuusut inuiaqatigiit soqutigisaannut aalajangiisuusutut isigineqarsinnaanersut, taamaalillunilu

pilersuinnermut ilaatigut isumannaarneqarnissamut pisinnaatitaallutik – suliffeqarneq avammullu niuernerq eqqarsaatigalugit.

Suliffeqarfiit avammut niuertut inuiaqatigiit soqutigisaattut annertuutut isigineqarput, soorluli nassuiaatini oqaatigineqartoq imermik pilersuisoqarfiit najoqqutassanik suliaqartussaapput, ilaatigut napparsimmavinnut pilersuineq attatiinnarneqarluni kiisalu innuttaasut imermik imigassamik sukuluitsumik pissarsisinnaallutik. Suliffeqarfiit avammut niuertut imeq killeqartillugu inuiaqatigiit soqutigisaattut aalajangiisutut taamaaqataanik isigineqanngillat, suliffeqarfiillu avammut niuertut taamaattumik siunnersuutigineqarluni aalajangersakkamut ilaatinneqassanngitsut.

§ 10 aamma § 11-mut

Nukissiorfiit tusarniaanermi akissuteqarnermini nukissamik pilersuineq pillugu inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnissaa pillugu inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuummik tusarniaanermut atatillugu Nukissiorfiit tusarniaanermut akissutigisaminnut innersuussipput.

Nukissiorfiit aamma §§ 10-p aamma 11-p imatut allanngortinneqassasut siunnersuutigaat:

"§ 10. Immikkoortut § 9-mi taaneqartut pillugit pilersuisoqarfiit tamarmik pilersuinnermi piumasaqaatiliussapput.
Imm. 2. Inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit imermut immikkut ittumik akinik appasissumik akiliuteqartartut inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit pineqartut imermut pisinnaasamut sunniuteqaraangata sumiiffimmilu piginnaasatigut allilerineq pissutigalugu Nukissiorfinnut nutaanik sanaartornernut aningaasartuuteqartitsingaangata atassusernermut akiliummik Nukissiorfiit akileeqqusisassapput.
Imm. 3. Imm. 1-imi aamma imm. 2-mi piumasaqaatit atuutilersinnissaat sioqqullugit Naalackersuisunut akuerisassanngorlugit saqqummiunneqassapput."

Nukissamik pilersuineq pillugu inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnissaa pillugu inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuummik tusarniaanermi akissummi Nukissiorfinnit uparuarneqarpoq naatsorsuinnermi tunngavigisat naleqqutinnginneri pissutigalugit piffissakkut kingusinnerusukkat allannguisoqassappat nalunaarummit allannguinnermiit pilersuinissamut piumasaqaatinik allannguineq ajornannginnerussasoq.

§§ 10-mut aamma 11-mut allannguutissatut Nukissiorfiit siunnersuutaat tusaatissatut tiguneqanngillat, naatsorsuinnermut aamma atassusernermut akiliummik akileeqqusinnermut tunngatillugu nalunaarusiortoqarnissaa aalajangiussimaneqarmat. Aalajangersakkat siunnersuutigineqartut eqqarsaatigalugit uparuarneqassaaq Nukissiorfiit siunnersuutaanni imm. 2 imm. 3 naapertorlugu piumasaqaatinik akuerineqartussanik imaqanngimmata. Pilersuinnermi piumasaqaatit allanngortinneqarnissaannut aamma nalunaarummut

tunngatillugu Nukissiorfiit uparuaanerannut tunngatillugu malugeqquneqassaaq nalunaarummi allannguisoqarsinnaanngimmat, akerlianilli nutaamik nalunaarusiortoqartussaammat. Nalunaarutit Naalakkersuisunit akuerineqartarput, imermillu pilersuisoqafiit tunisinermi pilersuinermilu piumasagaataat Naalakkersuisunit akuerineqartussaallutik. Nalunaarut akuerineqartinnani tusarniaassutigineqaqqaassaaq inatsisileriffimmiillu misissorneqarluni, tamannalumi naleqquttuulluni aalajangersakkat ilusai eqqarsaatigissagaanni.

Nukissamik pilersuineq pillugu inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnissaa pillugu inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuummik tusarniaanermi akissummi Nukissiorfinnit aamma uparuarneqarpoq atassusernermut akiliutip naatsorsorneqarnissaa akileeqqusinissarlu pillugit suleqatigiissitamut pilersinneqartumut pingaarnertigut suut tunngavigineqarnersut pillugu tunngavilersuutit nalinginnaasumik amigaataasut. Nukissiorfinnit matumani pingaartumik eqqarsaatigineqarpoq inuussutissarsiuutigalugu suliffeqarfinnut sanaartugassatigut aningaasartuuteqartitsisut, atassusernermullu akiliutip akilerneqareernerata kinguninnguatigut suliffeqarfik matulluni. Taamatut takorluugaqarneq immikkut ittumik aningaasartuuteqartitsisinnaavoq, assigiimmik akeqatitsiunnaarnerup kingunerisaanik nalinginnaasumik atuisunut nuunneqarsinnaasunik.

Atassusernermut akiliutip naatsorsornissaanut akileqquneqarnissaanullu pingaarnertigut tunngavissat nalunaarummi aalajangersarneqassapput, tamannalu suliaq suleqatigiissitamit taaneqartumit maannakkut ingerlanneqarluni. Atassusernermut akiliutip takorluukkamut qulaani taaneqartumut illuatungiliisussaavoq. Aalisakkerivik atassusernermut akiliummik akileqquneqartumik akiliissaaq, taamaalilluni aalisakkerivik matussagaluarpat atuisut sapinngisamik sunnerneqaqqunagit. Takorluugaq allaaserineqartoq tassaaneruvoq ullumikkut pissutsinik allaaserinninneq, tamatumalu peqqussutissatut siunnersuutikkut qaangerneqarnissaa siunertarineqarluni.

§ 11-mut tunngatillugu GA isumaqanngilaq atassusernermi akiliut atulersinneqassasoq, tassa pisortat inuussutissarsiorturnut sinaakktissatigut piumasagaatinik qulakkeerinnittussaammata, tassunga ilanngullugu atassuteqaatersornerit pisariaqartut pilersinneqarneri.

Inuussutissarsiorturnut immikkut ittumik akinik appasissumik imermut akiliuteqartartunut sinaakktissatigut piumasagaatinik pisortat qulakkeerinnittussaapput, naleqqutinngilluinnarporli suliffeqarfik ataaseq pillugu innaallagissiorfimmu nutaamut imaluunniit innaallagissiorfiusumut nutarterinerneq allilerinerneqarfilluunniit pisortat aningaasaliissappata, tamatumalu kingorna suliffeqarfiup pineqartup sumiiffimmu allamut nuussinnaanera aarlerinaateqarluni, suliffeqarfillu pissutigalugu aningaasartuutaasimasut atuisunut inuussutissarsiuutigalugulu suliffeqarfinnut imermut akit nalinginnaasut atorlugit akillisartunut akiligassanngortillugit. Septembari 2000-imeersumit "Aaqqissuussaanikkut ingerlatsinerneq Iliuusissatut pilersaarummut

isummernissamut tunngavissiaq"-mit aamma takuneqarsinnaavoq assigiimmik akeqartitsinermi ajoqutaasut annersaat tassaasoq piviusutigut aningaasartuutit tunngaviginagit namminersortut pisortallu aningaasaliisarnerat. Assigiimmik akeqartitsinerup taamaalilluni kinguneraa suliffeqarfinni, angerlarsimaffinni pisortanilu aningaasarsiornikkut eqqarsaatit salliutitsinerillu piviusumik aningaasartuutinik takussutissiinnngitsumik tunngaveqarnera. Taamatut aaqqissuussaaneq kikkusumik iliuuseqartitsisinnaavoq, sivitsoriartortillugu inuiaqatigiit aningaasaqarnerisigut annaasaqarnermik kinguneqartoq ilutigisaanillu ingerlatseqatigiiffinnut atuuttunut naleqqutinngitsumik apeqqutaalernerannik kinguneqarsinnaasumik. Kiisalu isummernissamut tunngavissiaq naapertorlugu aaqqissuussineq inuussutissarsiutitigut aaqqissugaanermik kinguneqarsinnaalluni, tassunga ilanngullugu inuussutissarsiutitigut inissiinerit, atassuteqaatersuutit akisunerulernerannik.

GA ilisimatitsivoq aalisarnermut immikkoortoq Namminersornerullutik Oqartussanut kommunitullu akileraarutitigut isertitaqarnermik kinguneqartitsisumik sulianik arlalissuarnik pilersitsisartoq, pisortallu inuussutissarsiortut peqatigalugit Nukissiorfinni allaniluunniit pilersuisuniit ingerlatsinermi sanaartornermilu aningaasartuutininut taakku toqqaannartumik toqqaannangitsumillu isertitat agguarneqarnissaat pingaarnersiorsinnaagaat.

Nunami aalisakkeriviit 2007-mi 86 million kr.-t nalinginut akitigut immikkut ittumik akikillisaaffigineqarput. Aalisakkeriviit inuussutissarsiutit allat assigalugit akileraartarnikkut isertitaqartitsisuupput. Nukissiorfiit ingerlatsinikkut sanaartornermilu aningaasartuuteqartinnerisa saniatigut aalisakkeriviit taamaattoq taamaallaat immikkut ittumik akinik akiliisinneqartarput.

GA-mit aamma uparuarneqarpoq akinik aalajangersaanermut atatillugu unammillertitta aningaasartuutitigut akiligassaannut taakku assersuunneqartariaqartut.

RG-mit uparuarneqarpoq atassuteqaatersuutit pisariaqartinneqartut piareersimanissaat pisortat suliassarigaat, minnerunngitsumik inuussutissarsiutininut avammut niuertunut, niuerfigisami suliffeqarfinnik unammillerteqartunut, taakku nunagisaanni iluaquteqartinneqartunut, immikkoortumi tassani Kalaallit Nunaanni annertunerusumik atugassaqartinneqartunut.

Kalaallit Nunaanni aningaasartuutitigut aaqqissuussineq toqqaannartumik nunanut allanut assersuunneqarsinnaanngilaq. Pingaartumik tapiissutit nunat killeqarfii akimorlugit assersuukkuminaaapput, taakku amerlanertigut paasiuminaattarmata assigiinnngitsunillu iluseqartarlutik. Assigiimmik akeqartitsiunnaarnerup naliliiffigineqarneranit takuneqarsinnaavoq aningaasartuutit assigiinnngitsumik agguataarneqarneri pissutigalugit aningaasartuutitigut aaqqissuussaaneermik misissueqqissaarnerit toqqaannartumik assersuunneqarsinnaanngitsut. Aammattaaq takuneqarsinnaavoq nukimmik imermillu atuinermut naleqqiullugu misissueqqissaarnerit assilissamik takutitsisut nukimmik imermillu atuinermut

anigaasartuutit raajanik tunisassiornerup unammillersinnaassusianut annikitsumik sunniuteqartoq. Ataatsimut isigalugu nalilersuinermi inerniliisoqarpoq innaallagissap, uuliaperngullu akia malunnaatilimmik allanngortinneqaraluarpataluunniit tunisassiornermi anigaasartuutitut tamarmiusunut tamanna annikitsuinnarmik sunniuteqassasoq, taamaalillunilu unammillersinnaassusermut.

GA ilisimatitsivoq Naalackersuinikkut-anigaasaqarnikkut nassuiaat 2007-imeersoq naapertorlugu anigaasarsiornikkut imminut napatinneq ukiuni aggersuni naalackersuisut suliaasaanni sallersaasunut ilaasoq. "Taamaammat Naalackersuisut inuussutissarsiornikkut ingerlaasianni namminersorlutik inuussutissarsiortut pitsaanerpaamik atugassaqartitaanissaat tappiffigineqarluinnassaaq, taamaaliornikkullu suliffeqarfiit patajaatsumik isaatitsisinnaalissapput suliffiillu napajuarsinnaalissallutik." GA taamaattumik siunnersuuteqarpoq imermik akikinnerusumik aaqqissuussineq aamma suliffeqarfinnut nunanut allanut niuertunut allanut atuutilissasaoq, taamaalilluni anigaasarsiornikkut imminut napatilernissamut aqqt avammut niernerup annertusineratigut pitsaanerulersinneqarluni.

Inuussutissarsiutit sinaakkutissatigut piunasaqaataasa pitsaanerpaalernissaannut tapiissutit kinguneqartitsisussatut isigineqanngillat. Tapiissutit anigaasarsiornikkut imminut napatinnerulernermut kinguneqartitsinngillat, taamaattumillu kaammattuutigineqartariaqarpoq tapiissuteqartarnerit amerlanerusut atulersinneqassanngitsut, tamannalumi aamma naalackersuisuinikkut anguniagaavoq. Aalisarnermik inuussutissarsiuteqarneq inuussutissarsiutit allat ineriartortut assigalugit naammassisaqarsinnaassutsip pitsaanerulernissaa namminneq soqutigisariaqarpaat unammillersinnaassuseqarluutillu taamaalillutik anigaasarsiornikkut imminut napatinnermut peqataallutik. Nunami suliffissuarnut sulisinnaasut piviusuunngitsumik pituttorsimanerannut tapiissutit peqataapput, massa inuussutissarsiutit allat iluanni sulisunik amigaateqartoq.

RG-mit oqaatigineqarpoq, soorlu tamanna siusinnerusukkut nalunaarutigineqareersoq atassusernermut akiliummik akileeqqusisarnissamut siunnersuutaasumut akerliulluni, tamanna annertunerusumik anigaasartuuteqarnissamik taamaallaat kinguneqartussaammat, maannakkut raajarniarluni inuussutissarsiornermi inissisimanermi inissaqartinneqanngitsoq. Soorlu siusinnerusukkut paasitinneqareersoq kalaallit nunaanni raajarniartut tamarmik ukiumut 50-100 million kr.-inik annertussuseqartunik annasaqareerlutik ingerlapput, taamaattumillu tunisassiornermut atatillugu anigaasartuutit nutaat suli annertunerusumik pisariillisaanikkut taamaallaat matussuserneqarsinnaassasut kiisalu tunisinermi akit sulisullu allanngortinnerisigut, tassa suliniutit inuiaqatigiit anigaasarsiornerrannut sunniuteqartussat aallaqqaammullu anigaasartuutaasumit suli annertunerusumik sunniuteqartussaallutik.

Soorlu qulaani oqaatigineqareersutut nunami suliffissuit immikkut ittumik appassisumik akeqartitsinikkut 2007-mi 86 million kr.-nik tapiissutisisareerput. Raajarniarneq 50-100 million kr.-nik annasaqarfioerpat raajarniarnermik

suliffissuaqarneq imminut akilersinnaanersoq apeqquuserneqarsinnaavoq, ilutigisaanillu 86 mio. kr.-nik tapiissutisisarluni. Tassunga atatillugu raajarniarnermi pisariillisaanerup inuiaqatigiit aningaasarsiorterannut ajoqutaanissaa pillugu tunngaviglersuut illersorneqarsinnaanngitsutut isikkoqarpoq.

Illuatigut immikkoortut ilaat immikkut ittumik akeqartinniarlugit aappaatigullu immikkoortut taakkorpiaat atassusernermut akiliuteqartitsinikkut aningaasartuutaasa annertusinissaat imminnut akerleriittutut RG-mit aamma isigineqarpoq. RG isumaqarpoq inuussutissarsiutit avammut niuertut pitsaasumik atugaqarnissaat anguniarlugu siunnerfeqartumik ilungersuuteqartoqartariaqartoq. Pisortanut taamatut akiliutit annertusinissaanut tunngavilersuisumik aalisakkerinermik inuussutissarsiortut atugaasa pitsaanerulersimannginnerat ajornanngitsumik uppersarneqarsinnaasoq. RG-mit aamma uparuarneqarpoq assigiimmik akeqartitsiunnaarnerup kingunerisaanik nalilersuineq pillugu Naalakkersuisut nassuiaataanni (UPA 2007/40) aalajangiunneqartoq assigiimmik akeqartitsiunnaarneq aalisakkerivinnut annertunerusumik annertuunik aningaasartuuteqalernermik kinguneqalereersimasoq.

Tassunga tunngatillugu ilisimatitsissutigineqassaaq piginnaasatigut pisariaqartutigut aningaasartuuteqarneq pissutigalugu Nukissiorfinnut aningaasartuuteqartitsippata inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfinnut immikkut ittumik imermut akinik akiliisartunut aningaasartuutit taamaallaat annertunerulissasut. Inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit pineqartut sumiiffinnut imeqarnikkut sinneqartumik piginnaasaqarfiusumi inissippata taava atassusernermut akiliummit akileeqquisoqassanngilaq.

RG aamma isumaqarpoq suliffeqarfik kingulleq takkuttoq piginnaasaq sinnerlugu imermik atulersitsisoq atassusernermut akiluteqartitsinikkut piginnaasap annertusineqarneranut akiliissappat tamanna iluarisarsiornertut isikkoqartoq. Suliffeqarfup pineqartup atuinera aamma suliffeqarfioersut atassusernermut akiliummik akiliuteqartussaannngitsunit atuinerannit annikinnerusinnaavoq.

Aalajangersakkami siunertarineqarpoq suliffeqarfiit sumiiffinnut piginnaasatigut sinneqartoorfiusunut inississasut, taamaattumillu suliffeqarfup kingulliulluni takkuttup akiliinissaa pisariaqarluni. Sumiiffimmi suliffeqareerpat, atassusernermut akiliummik akiliisimannngitsumik, taava suliffeqarfik taanna sumiiffimmut allamut piginnaasatigut sinneqartoorfiusumut inissisimassaaq. Imeqarfimmik sanaartornermi, allilerinermi nutarterinermilu aningaasaliinerit taamaallaat aalisarnermik inuussutissarsiutiniit kissaatit tunuliaqutaralugit isumagineqarsimapput. Iluatsitsiviunaviannngilaq inuussutissarsiutip taasuma iluani suliffeqarfiit sumiiffinnut nuussappata, tassa tamanna sumiiffiit ilaanni piginnaasatigut sinnilimmik kinguneqartitsissammat. Sumiiffimmi piginnaasatigut sinneqarfiusumi atuisunut annertunerusumik aningaasartuuteqarnermik tamanna kinguneqassaaq.

RG oqarpoq suliffeqarfiiit aalisakkeriviit aalisagaqartunut taamaallaat inissisinnaasut kiisalu imermik piginnaasakkut sinneqarfiusoq kisiat tunngavigalugu suliffeqarfimmik ingerlatsisoqarsinnaanngitsoq.

Imermik pilersuiffinni aningaasaliinerit manna tikillugu aalisarnermik inuussutissarsiutiniit piunasaqarneq tunuliaqutaralugu ingerlanneqarsimapput, taamaattumillu maannakkut suliffeqarfiusut aalisagaqartumut inississimanissaat naatsorsuutigisariaqarluni. Aalisakkat allamut nuussappata taava aalisakkeriviit nalilertariaqarpaat pitsaanerusumik tunngaveqarluni nutaamik tunisassiorneq inissinneqarsinnaaneroq, tassunga ilanngullugu sulisussatigut periarfissaq, aalisakkatigut pisuussutinik soqutiginninneq kiisalu imeqarnikkut piginnaasaq. Atassusernermut akiliummik akileeqquisoqanngippata taava atuisut aalisakkanik pisuussutit qimagussinnaanerat tamatumalu kingunerisinnaasaat nammattariaqarpaat, akerlianilli aalisakkerivik tamatumani nammattussaananani.

RG-mit aamma uparuarneqarpoq § 11, imm. 2-mut nassuiaatinit takuneqarsinnaasooq peqqussutip akuerineqarnerata kinguninngua atassusernermut akiliut pillugu nalunaarummik atulersitsisoqarumaanera pillugu nassuiaat assigiimmik akeqartitsiunnaarnerup kingunerisaanik nalilersuineq pillugu Naalakkersuisut nassuiaataannut (UPA 2007/40) naapertuutinngitsoq, tassami Naalakkersuisunit partiinillu oqaaseqartartunit nalunaarutigineqarmat annertunerusumik iliuuseqartoqartinnagu suliniutaasinnaasullu inuussutissarsiortunit qanimut oqaloqatigissutigeqqaarlugit aaqqissuussineq erseqqinnerusumik 2008-mi naliliiffigineqarumaartoq.

Peqqussutissatut siunnersuummik suliaqarneq nalilersuinerup pineqartup aallartinnissaa sioqqulluguli UPA 2007-imi oqallisigineqarpoq. Tamanna nalilersuinerumut kiisalu Aningaasanut inatsimmi oqaasertaliussanit takuneqarsinnaavoq.

Uummannap Kommunianit uparuarneqarpoq siunnersuut iluarsineqartariaqartoq, taamaalilluni peqqussutissatut siunnersuummit takuneqarsinnaalluni piginnaasatigut annertuumik (imaluunniit malunnaatilimmik) sunniutaasut pineqalerlutik, tassami atuisut kikkulluunniit piginnaasamat sunniuteqarmata. Nalinginnaasunut atuisunut sunniut taanna annikikkaluarpoq. Uummannap Kommunianit ilisimatitsissutigineqarpoq atuisut ima angitigisut kisimik pineqartariaqartut tunisassiornermut malunnaataasinnaasut aamma piginnaasap annertusineqarnissaanut pisariaqartitsilersut atassusernermut akiliummik immikkut ittumik akiliisariaqartut.

Tassunga tunngatillugu uparuarneqassaaq inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfinniit imermut immikkut ittumik akinik akiliteqartartunut atassusernermut akiliutinik taamaallaat akileeqquisoqartassamat, inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiiit pineqartut imermik pisinnaasamat sunniuteqaraangata sumiiffimmilu piginnaasatigut annertunerulersitsineq pissutigalugu Nukissiorfiit sanaartugassanut nutaanik aningaasaliititsisimappata. Taamaalilluni piginnaasakkut

malunnaatilimmik sunniuteqarneq pineqarpoq, tassanilu pineqarluni inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfik imermut immikkut ittumik akinik akiliisartoq. Atuisartuniit atassusernermut akiliutinik akileeqqusisarnissamut taamaalilluni periarfissiisoqanngilaq. Peqqussutissatut siunnersuut taamaattumik Uummannap Kommunanit uparuaasoqarnerata kingorna iluarsineqassanngilaq.

Uummannap Kommunanit aamma uparuarneqarpoq tamatuma saniatigut immikkoortumi tassani inatsisiliornissamut nalinginnaasumik pisariaqartitsisoqalissanersoq apeqqutaassasoq.

Uummannap Kommunia isumaqarpoq Namminersornerullutik Oqartussat iluanni ajornartorsiutit aaqinneqarsinnaagaluartut, Namminersornerullutik Oqartussat aalisakkerivinnut namminersornerullutik oqartussanit pigineqartut pillugit nuna tamakkerlugu arlaatigut pilersaarusiortaluarpata, taakkulu atuisuni annerpaajummata.

Nukissiorfiit ilisimatitsisimapput aalisakkeriviit nalinginnaasumik tunisiffinnut tunisassiorfinnullu ukiuni pigasuinnarni nalikilliliinissamut periarfissaqartartut, aalisakkeriviit aalisagaqarnermit aqunneqarmata, piffissarlu taamatut sivikitsigisoq Namminersornerullutik Oqartussat tungaanniit siunissamut ungasinnerusumut pilersaarusiornissaq ajornartillugu.

§ 13-imut

RG isumaqarpoq ilisimatitsisussaataaneq siunertaminut naleqqiullugu annertuallaartoq, tassanimi aallaavigineqarmat naliliinerit annertuumik siaruarsimasinnaasut. Inatsisit allat paasissutissanik allanneqarsimasutut nalunaaruteqarnissamut akornusiippata aalajangersagaq aatsaat atuuttariaqarpoq. Tamatuma saniatigut aalajangersagaq nalinginnaasunut sammivallaarpoq: Inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit ingerlataqarnissaminut eqqissisimatinneqanngillat, tassami pisortat nakkutilliinerannut aamma suliffeqarfinnut tunngasuteqartunik paasissutissiinissamut pisariaqartitanut nukippassuit atorineqarmata.

Nukissamik pilersuineq pillugu inatsisartut peqqussutaat nr. 14, 6. november 1997-imeersumi aalajangersagaq tassunga assingusoq nassaassaavoq. Aalajangersagaq naapertorlugu paasissutissat pissarsiarineqartussat peqqussutissatut siunnersuut malillugu suliat isumagineqarnerannut atorineqartussaapput. Aalajangersagaq taanna malillugu suliffeqarfinnik attaveqarneq imatut aaqqissuunniarneqarpoq pisariaqanngitsumik allaffissornikkut artukkiinaveersaartoqarluni.

Nassuiaatit nalinginnaasut

Immikkoortoq "1. Aallaqqaasiut"-mut RG uparuaavoq immikkoortumi kingullermi allassimasoq atassusernermut akiliummik akileeqqusinerup ilusissaanik piareersaanermut atatillugu suleqatigiissitamik pilersitsisoqarsimasoq. RG-mit

kaammattuutigineqarpoq immikkoortoq peerneqassasoq, tassa tassani kukkusumik isumaqartitsisoqalermat iluseq pillugu suleqatigiittoqarsimasoq, RG-p isumaa naapertorlugu taamaattoqarsimannгимmat, tassa iluseq toqqarneqartoq aningaasanut inatsit akuerineqareersimasoq tunngavigalugu allaffeqarfimmit taamaallaat "akuerineqarmat". Tassunga atatillugu eqqaamaqquneqarpoq RG-p suleqatigiissita peqataasutuutut maannakkut ilusiusup allanngortinneqannginnissaanut siunnersuuteqarmat.

Immikkoortoq iluarsineqarpoq, maannakkullu tassani takuneqarsinnaalerluni ilutsimut pineqartumut RG isumaqataasimanngitsoq. Suliffeqarfíilli kattuffíillu allat qaaqquneqarsimapput. Naatsorsuutigineqarsinnaangilaq suliffeqarfíit atassusernermut akiliummik akiliinissaq iluarinavianngikkaat, naak suliffeqarfíit taakkuusut Nukissiorfinnut aningaasartuuteqartitsisut.

Siunissami erseqqinnerusumik nalilersuinermit peqataanissaminut tamatumalu kingorna peqqussutip nalunaarutinngorlugu aalajangersimasumik piviusunngortinnissaanut RG qilanaarpoq.

RG-p siunissami nalilersuinissamut nalunaarutissamullu atatillugu peqataanissaa qilanaarineqarpoq. Atassusernermut akiliutip akileqquneqarnissaanut naatsorsuinernullu allaaserinnittussamik suleqatigiissitaq suliaqarpoq. Ilusaasinnaasut pingaarnersiorlugit eqqartorneqareerpata aalisarnermik inuussutissarsiorlut taakku pillugit oqaloqateqarnissamut aggersarneqarumaarput.

RG-mit uparuarneqarpoq nassuiaatit immikkoortuisa aappaanni immikkoortumi kingullermi, § 22a-mut attuumassuteqarnerat eqqaaneqarluni arlalinni nukissamik pilersuineq allanneqartarsimasoq, tassaasussaagaluarluni imermik pilersuineq.

Tamanna naapertorlugu siunnersuut iluarsineqarpoq.

Nukissamik pilersuineq pillugu inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnera pillugu inatsisartut peqqussutisaattut siunnersuummut Nukissiorfiit tusarniaanermi akissutaanni "3 pisortanut aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu kingunit" pillugit nassuiaammut atatillugu Nukissiorfiit isumaqarput oqaasertat imatut allanngortinneqartariaqartut "Siunnersuutip taamaattumik kinguneraa inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfíinni piginnaasatigut allannguisunit, Nukissiorfinnut sanaartornermi aningaasaliissuteqartitsisunit Nukissiorfiit nalinginnaasumillu atuisartut maannakkut periusiusumit illuatungiusumik aningaasartuuteqartinneqassanngitsut." Oqaasertaasoq siunnersuummit takuneqarsinnaasoq assigaa, Nukissiorfiillu malugeqqaat oqaasertat imatut paasineqarsinnaasut Inatsisartut peqqussutaanni allannguinermi Nukissiorfiit aningaasarsiussasut.

Oqaasertat allanngortinneqarput.

Peqqussutissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq siunnersuutip atuuffia pillugu nassuiaavoq. Peqqussut taamaalilluni pisortat imermik pilersuinerannut, namminersortut imermik pilersuinerannut, atuisunut inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfinnut atuuttuavoq.

Siunnersuummi "atuisoq" isumaqartinneqarpoq inuussutissarsiummik ingerlataqanngitsaq.

Imm. 2-mut

Nukissiorfiit ulloq manna kisiartaallutik pisortatut imermik pilersuisuupput.

Imm. 2 naapertorlugu imermik pilersuisoqarfiit tamarmik atuisunut imermik pilersuinermi suliassamik isumaginnittussaapput, tamannalu ullumikkut Nukissiorfiit imermik pilersuisussaataitanerannut naapertuuttuulluni. Aalajangersagaq aamma siunnersuummi § 4-mut innersuussivoq, tassani imermik pilersuisoqarfiit pilersuisussaataitanerat erseqqinnerusumik allaaserineqarluni.

§ 2-mut

Aalajangersakkami nassuiarneqarpoq imermik pilersuineq qanoq paasineqassanersoq.

Kalaallit Nunaanni illoqarfinni nunaqarfinnilu pisortat imermik pilersuinerat imermik pilersuisoqarfinnit isumagineqarpoq.

Illoqarfinni imermik pilersuineq imermik pilersuisoqarfiit erngup aqqaaniit pingaarnernit atuisunut imaluunniit inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfinnut atassusiinikkut, biilnik imermut tankilinnit imaluunniit imermut tankeqarfiusunut aamma kommunit tankeqarfiutaanut apummik assartuutinit kiisalu imermik pilersuisoqarfiit erngup aqqaaniit pingaarnernit pisortat imertartarfitaannit pisarpoq.

Imermik pilersuineq aamma qalluiffinniit, erngup suliarineqanngitsup aqqaaniit, imeqarfinniit, pumpeqarfinniit, imiisivinniit pingaarnertigulu erngup aqqaaniit isumagineqarsinnaavoq.

Nunaqarfinni imermik pilersuineq imermik pilersuisoqarfiit erngup aqqaaniit pingaarnernit atuisunut imaluunniit inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfinnut

atassusiinikkut aamma imermik pilersuisoqarfiit erngup aqputaanit pingaarnernit pisortat imertartarfiutaannit pisarpoq.

Kommunit tankeqarfiutaat tassaapput imermut tankit, kommuninit sanaartorneqarlutillu aqunneqartut. Imertartarfiit tassaapput kuutsitsiviit Nukissiorfiit erngup aqputaanit pingaarnernit atassuserneqarsimasut.

§ 3-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami illoqarfinni nunaqarfinnilu imermik pilersuineq pillugu nuna tamakkerlugu Nukissiorfiit pilersaarusiortarnissamut peqquneqarput.

Nukissiorfiit pilersaarutaat maannakkut pilersuinerup maannakkullu pilersuinerup qulaajaaffigineqarneranik imaqassaaq. Pilersaarummi aamma imermik atuinerup ineriartornera tassanilu ineriartornerup kingunerisai eqqarsaatigineqassapput.

Aningaasaliisinnaanerit eqqarsaatigalugit pilersaarusiornissaq pisariaqarpoq. Atuineq aningaasanut inatsisikkut kinguneqartitsissanersoq siumut naatsorsuutigereersinnaajumallugu pilersaarusiornissaq pisariaqarpoq. Aningaasaliinissat pilersaarusiorneqarsinnaassapput, taamaalilluni inuiaqatigiinnut naleqqunnerpaamik ingerlanneqarsinnaasunngorlugit.

Imm. 2-mut

Pilersaarusiornermut taaneqartumut Nukissiorfinnit suut tunngavigineqassanersut Naalackersuisunit nalunaarummi aalajangersarneqassapput. Imermik atuinerup ineriartornermut kiisalu ineriartornerup taassuma kingunissaanut ilimagisat taaneqareersutut tassani ilaatinneqartariaqarput.

Imm. 3-mut

Suliffeqarfiit imermik pilersuinermik suliaqartut suliffeqarfiit allat kommunillu taamatut pilersaarusiornissamut Naalackersuisunit peqquneqarsinnaapput, imaluuniit pilersaarusiornermut taamaattumut paasissutissanik atugassanik pisariaqartunik Nukissiorfinnut nalunaaruteqaqquneqarlutik imermik pilersuisoqarfiit kommunillu Naalackersuisunit peqquneqarsinnaallutik.

Taamaalilluni pilersaarusiornernerup nalaani kommuniniit aamma imermik pilersuisoqarfinniit paasissutissanik pisariaqartinneqartunik Nukissiorfiit pissarsiniarsinnaanerit periarfissaalermoq. Pisuni aalajangersimasuni Nukissiorfiit nalilissavaat paasissutissat suut pilersaarusiornermut pisariaqartutut nalilerneqassanersut.

Pilersaarusiorneq nukittorsarniarlugu atuinerup annertussusia katitigaaneralu pillugu kisitsisitigut tunngaviusut pisariaqartut Nukissiorfinnit pissarsiarineqassapput.

Nukissiorfinniit allaanerusut imermik pilersuisoqarfiit allat taamaalillutik ingerlaannartumik Nukissiorfiit assigalugit taamaaqataanik pilersaarusiornissamut pisussaaffilerneqanngillat. Imermik pilersuisoqarfiit allat taamaaqataanik pilersaarusiornissamut pisussaaffilernissaannut Naalakkersuisut periarfissaqarnissaannut ikkussinermut pissutaasoq tassaavoq pisuni aalajangersimasuni tamatuma qanoq pisariaqartiginerata aalajangiiffigineqarsinnaanera. Pisuni aalajangersimasuni imermik pilersuisoqarfiit allat pilersaarusiortariaqarnerat pisariaqarneraq Naalakkersuisut taamaalillutik aalajangersinnaavaat, imaluunniit imermik pilersuisoqarfiit allat paasisutissaataat Nukissiorfiit pilersaarusiornerannut ilanngunneqarpata tamanna naapertuunnerunersoq.

§ 4-mut

Imm. 1-imut

Sunniuteqarluartumik, aalajaatumik aningaasaqarnikkullu eqqarsaatigilluagaasumik imermik pilersuinerup qulakkeerneqarnissaa inuiaqatigiit eqqarsaatigalugit pingaaruteqarpoq. Aammattaaq imermik pilersuisoqarfiit pilersuisussaataitanerat aalajangersassallugu pingaaruteqarpoq.

Illoqarfinni nunaqarfinnilu atuisunut sunniuteqarluartumik naammattumillu imermik pilersuinerup isumagineqarnissaanut imermik pilersuisoqarfiit tamarmik pisussaaffeqarput. Atuisunut imermik pilersuisussaataitanerup arlaatigut allanngortinneqarneranik siunersuut kinguneqanngilaq. Sumiiffinni assigiinngitsuni pissutsit apeqqutaatillugit imermik pilersuinerit taamaattumik sulii assigiinngitsuussapput.

Imm. 2-mut

Sumiiffiit ilaanni imermik pilersuinissamut imermik pilersuisoqarfinit naammassineqarsinnaanngitsumik pisariaqartitsisoqalersinnaavoq, pingaartumik inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfinniit. Soorlu qulaani taaneqartutut imermik pilersuisoqarfiit atuisunut pilersuisussaataitaapput, pisussaaffillu taanna naammassineqartussaavoq, tamatumalu kingunerisinnaavaa inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfinniit imeq kissaatigineqartoq naammassineqarsinnaanngitsoq.

Naalakkersuisut taamaalillutik imermik atuinermik taassumaluunniit ilaanik annikillisaasoqarnissaa pillugu imermik pilersuisoqarfiit aalajangersaasinnaanerat pillugu aalajangersakkanik aalajangersaasinnaapput. Atuinermik annikillisaaneq pisariaqalersinnaavoq imermik pilersuinermik ingerlatsinerup imaluunniit imeqarnera eqqarsaatigalugu tamatuma pisariaqartutut imermik pilersuisoqarfiit isumaqarpata. Taamaattumik inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfinnut imermik pisartagaqarnissaat pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut ilanngunneqarpoq. Taamaalilluni imermik pisassiissutit qanoq tunniunneqarnissaannut malittarisassaliornissamut Naalakkersuisut periarfissaqalerput, tamannalu

sumiiffimmi kissaatigineqartut naammassineqarnissaannut pisinnaasaqarfiumngitsuni inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit marluk imermik annertuumik pisinissamik kissaateqarnerannut atatillugu ajornartorsiutaasinnaasunik pinngitsoortisisinnaassalluni.

Malugineqarpoq nunaqarfinni atuineramik killilersuinerit suli atuuttuusut, imermik pilersuineq pillugu kommunini ileqqoreqqusat atuuttut naapertorlugit.

§ 5-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imermik nammineq pilersuinissamut Naalackersuisut akuersissuteqarsinnaanerannut periarfissaqalerput, tamanut ammasumik imermik pilersuinermut akornusiinissaa taamatut nammineq pilersuinerup kingunerissanngippagu. "Nammineq imminut pilersorneq"-mi pineqarpoq inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfik inuinnarluunniit imermik nammineq atugassaminik qalluisoq. Nammineq pilersornissamut pisariaqartitsineq naatsorsuutigineqarpoq pingaartumik inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfinnut anginerusunut naleqquttuujumaartoq.

Sumiiffimmi nammineq pilersuinerup pisortat imermik pilersuinerannut akornusiineranik naliliiniarnermi nammineq pilersuinissamut akuersissuteqarnerup imermik pilersuisoqarfiit sullissinermi tunngavigisaasa annikillinerannik kinguneqassanersoq eqqarsaatigineqassaaq. Taamaalilluni akuersissut tunniunneqartinnagu aningaasaqarnikkut eqqarsaatigilluugaasutut isumaqarfigineqassaaq. Inuiaqatigiinni isumalluutininik sapinngisamik pitsaanerpaamik iluaquteqarnissaaq anguniarlugu imermik pilersuisoqarfiit sullissinermi tunngavigisaat eqqarsaatigineqassapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersaaq naapertorlugi nammineq pilersuineri akuersissutit pillugit erseqqinnerusumik malittarisassanik Naalackersuisut aalajangersaasinnaapput, tassunga ilanngullugu akuersinerit pilersuiffinnillu ingerlatsinerit pillugit. Naatsorsuutigineqarpoq nammineq imminut pilersorneq pillugu aalajangersakkanik aalajangersimasunik nalunaarummik Naalackersuisut atulersitsissasut. Pingaartumik naatsorsuutigineqarpoq nalunaarummiissasut pilersuiffiup akuerineqarnissaanut piunasaqaatit kiisalu pilersuiffiup ingerlanneqarneranut piunasaqaatit. Malittarisassat ilaatigut qulakkiissavaat pisortat imermik pilersuinerisa akornuserneqannginnissaat.

§ 6-imut

Aalajangersagaq taanna naapertorlugi Nukissiorfiit aamma imermik pilersuisoqarfiit allat akornanni pissutsit pillugit Naalackersuisut malittarisassiorsinnaapput, tassunga

ilanngullugit akiliinissamut, pilersuinissamut qamitsinissamullu piumasaaqatinik aalajangersaaneq.

Pisortat imermik inuiaqatigiinnilu pisuussutini naleqqutinngitsumik pilersuinerat pinngitsoortinniarlugu pissutsit tamakku malittarisassaliorfiginissaannut periarfissaqarnissaq pisariaqarpoq.

Imm. 2-mut.

Imermik pilersuisoqarfiit aamma atuisut imaluunniit inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit nammineq imermik pilersuinissamut akuersissummik pissarsisimasut akornanni pissutsit pillugit malittarisassanik Naalakkersuisut aamma aalajangersaasinnaapput.

"Imermik pilersuisoqarfinnut" ilaapput Nukissiorfiit aamma imermik pilersuisoqarfiit allat.

Malittarisassat imatut ilusilersorneqassapput pisortat imermik pilersuinerisa akornusersorneqannginnissaat qulakkeerneqarluni. Malittarisassanut ilaasinnaapput assersuutigalugu nammineq pilersuineranut akuersissutini killilersuutit, imermik isumalluutit eqqarsaatigalugit tamanna pisariaqassappat.

§ 7-imut

Imm. 1-imut

Isumannaatsuunissamut iliuusissat pillugit imermik pilersuisoqarfiit tamarmik aalajangersakkanik aalajangersaassapput, tassunga ilanngullugu ajornartooffimmi pilersuineq.

Sunniuteqarluartumik isumannaatsumillu pilersuineq isumaqarpoq imermik naammattumik pilersuisoqassasoq taamaalilluni atuisuni imermik amigaateqartoqalernani.

Imermik pilersuisoqarfiit imeqarfinnut atortunullu inuiaqatigiit soqutigisaannut pingaaruteqartunut pilersuinerup ingerlaavartuunissaa pillugu najoqqutassiussapput. Tamatumani eqqarsaatigineqarpoq ilaatigut napparsimmaviit ingerlatiinnarnissaannut pilersuineramik isumaginnittumik kiisalu innuttaasut imermik imigassamik minguitsumik pissarsisinnaanerannik isumaginnittumik imermik pilersuisoqarfiit malittarisassiussissasut.

Imm. 2-mut

Imm. 2 naapertorlugu malittarisassat atulersinneqartinnatik Naalakkersuisunut saqqummiunneqassapput. Naalakkersuisunit akuerineqaqqaarnatik malittarisassat atulersinneqarpata tamanna akiliisitsinermik kinguneqarsinnaavoq.

§ 8-mut

Imm. 1-imut

Akinik aaqqissuussineq politikikkut ingerlatsinermik naammassinnippoq. Akimi akigitamilu paasineqassaaq sullitap immikkoortumut akiligassaa. Immikkoortoq ataaseq tassaavoq imeq kubimeterimik annertussusilik.

Akigititat aalajangersarnissaannut erseqqissumik tunngavinnik pissarsinissaq pisariaqarpoq, taamaalilluni aalajangersimasumik akigititanik ingerlatsinerup inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut kingunii qulaajarneqarsinnaalerlutik.

Imermik pilersuinermi aningaasartuutit imermik pilersuisoqarfiit pillugit ukiumoortumik naatsorsuutaat tunisassiornermut, agguaassinermut atuisullu suunerinut agguarneqarsimassapput.

Tunisassioriaatsit isumaqarpoq imermik tunisassioriaatsit assigiinnngitsut, ilaatigut tatsinit imeqarfinniit, puilasuniit nalinginnaasumik imermik tunisassiorneq kiisalu immap tarajuiarneratigut imermik tunisassiorneq.

Agguaassinermut suuneri isumaqarpoq assersuutigalugu imermut ruujorit atuisunut toqqaannartut, imermik aatsisarneq kiisalu imertartarfiit.

Atuisut suuneri isumaqarpoq atuisut, inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit akinik nalinginnaasunik akiliuteqartartut kiisalu inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit immikkut ittumik akinik appasissunik akiliisartut. Kingullernut ilaapput maannakkut taamaallaat nunami aalisakkeriviit.

Imm. 2-mut

Naatsorsuinerit qanoq suliarineqarnissaannut Naalakkersuisut najoqqutassanik aalajangersaasinnaapput.

Naatsorsuinerit suliarinerannut Naalakkersuisut najoqqutassiaat imatut ilusilerneqassapput naatsorsuinerit aningaasartuutivigineqartunut akinut takussutaassallutik.

§ 9-mut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq Naalakkersuisut taakkuusut imermik pilersuiffiit imermik akigititaannik akuersisussat, tassa Nukissiorfiit aamma imermik pilersuisoqarfiit allat. Imermik pilersuiffiit taamaalillutik imermut akigititassatik atulersinnissaat sioqqullugu Naalakkersuisunut saqqummiutissavaat.

§ 10-mut

Nukissiorfiit ullumikkut imermik pilersuineq pillugu tunisinermi pilersuinermilu piumasaqaatinik suliaqareertarput. Aalajangersakkap kinguneraa pilersuiffiit tamarmik tunisinermi pilersuinermilu piumasaqaatinik suliaqarnissamik pisussaaffeqarmata, tassa Nukissiorfiit imermillu pilersuisoqarfiit allat.

Nukissiorfiit ullumikkut tunisinermi pilersuinermilu piumasaqaatinik suliaqareertarput ilutigisaanillu "Kalaallit Nunaanni illoqarfinni imermik pilersuineq pillugu malittarisassat, Imeq pillugu aalajangersakkat nalinginnaasut" maj 1986-imeersoq atuulluni. Siunertaavoq siunissami Nukissiorfiit tunisinermi pilersuinermilu piumasaqaatit ullumikkut Malittarisassanit 1986-imeersumit takuneqarsinnaasunik aalajangersakkanik imaqassasoq. Malittarisassarli kalaallit nunaanni illoqarfinuinaq atuuppoq, Nukissiorfiilli tunisinermi pilersuinermilu piumasaqaatissaat illoqarfinnut nunaqarfinnullu atuutissallutik.

Imermik pilersuiffiit tuninissamat pilersuinissamullu piumasaqaataasa atulersinnissaat sioqullugu Naalakkersuisunut akuerisassanngorlugit saqqummiunneqassapput. Tamassuminnga unioqutitsineq akiliisitsinermik kinguneqarsinnaavoq.

§ 11-imut

Imm. 1-imut

Inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit immikkut ittumik appassissumik akigititalit atuisunut aamma inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfinnut imermut akinik nalinginnaasunik akiliuteqartartunut naleqqiullutik annertunerusumik atuisuupput, ullumikkulli inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfinni taakkunani atassusernermut akiliutissamik akileeqquisoqarneq ajorpoq, tamatumalu kingunerivaa nutaanik pilersuiffinnik sanaartornermut imaluunniit nutarterinermut imaluunniit pilersuiffioreersunik allilerinermut atatillugu aningaasartuutit siullermik Nukissiorfinnit akilerneqartarmata, tamatumalu kingorna atuisunut inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfinnut imermut akinik nalinginnaasunik akiliuteqartartunut agguarneqassallutik.

Inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit immikkut ittumik akinik appassissumik akigititalinni eqqarsaatigineqarput suliffeqarfiit sumiiffimmi immikkoortumut aningaasartuutit pingajorarterutaannik akiliisartut, tamanna Aningaasanut Inatsimmi immikkut aalajangersarneqarsimammat. Maannakkut aalisakkeriviit kisimik aalajangersakkamut ilaatinneqarput, oqaasertaliussalli "inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit immikkut ittumik akinik appassissumik akigititalit" atorneqarneratigut qulakkeerneqarpoq aalajangersagaq aamma suliffeqarfinni allani immikkut ittumik akinik appassissumik akigititalinni aamma ilaatinneqarsinnaanerat.

Aamma oqaasertaliussami qulakkeerneqarpoq aalisakkerivinnut immikkut ittumik akinik appassissumik akigititat ullut ilaanni atorunnaarsinneqassagaluarpata, taava aalisakkeriviit atassusernermut akiliummik akiliisussaajunnaassapput.

Inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiup imermut pisinnaasamut sunniuteqarsimanissaanut pimasaaqat tassaavoq inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiup imermik pisariaqartitsinerata kingunerisaanik imeqarfiup pisinnaasaanik annertussusilernissaanik piumasaqaateqartoqartoq, imermik naammattumik pilersuisinnaajumallutik Nukissiorfiit nutaamik sanaartornissamut aningaasartuuteqartariaqarlutik.

Aalajangersagaq aamma inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfiit imermut immikkut ittumik akimik appassissumik akiliuteqartartut imermik pisinnaasatigut sinneqartoofiusumi inissinnissaannut kajumissaataavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq naapertorlugu atassusernermut akiliutinik akileeqqusineq pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalackersuisut aalajangersaasinnaapput. Naalackersuisut aamma atassusernermut akiliutip naatsorsornera pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaapput. Naatsorsuutigineqarpoq peqqussutip atulersinneqarnerata kinguninngua tamanna pillugu nalunaarummik Naalackersuisut atulersitsissasut. Atassusernermut akiliutip qanoq akileqquneqarnissaa pillugu aalajangersakkanik aalajangersimanerusunik kiisalu atassusernissamut akiliutip qanoq naatsorsorneqarnissaa pillugu aalajangersakkanik nalunaarut imaqarumaarpoq.

§ 12-mut

Naalackersuisut imermik pilersuisoqarfinnik tamanik nakkutilliisuupput. Peqqussutissatut siunnersuummi malittarisassanik kiisalu taanna malillugu malittarisassanik atulersitanik imermik pilersuisoqarfiit malinninersut nakkutigineqassaaq. Inuussutissarsiornermut Pisortaqaarfik ulluinnarni nakkutilliisuvoq.

Peqqussutissatut siunnersuummi § 3 naapertorlugu illoqarfinni nunaqarfinilu pilersuineq pillugu nuna tamakkerlugu pilersaarusiortoqarsimanersoq, peqqussutissatut siunnersuummi § 4, imm. 1 naapertorlugu illoqarfinni nunaqarfinilu atuisunut sunniuteqarluartumik naammattumillu imermik pilersuinerimik imermik pilersuisoqarfiit isumaginninersut, aamma peqqussutissatut siunnersuummi § 7 malillugu imermik pilersuisoqarfiit isumannaallisaanissamut iliuusissanik suliaqarsimanersut nakkutilliinerup ilaatigut qulakkiissavaa. Aammattaaq peqqussutissatut siunnersuummi § 8 malillugu ukiumoortumik naatsorsuinerit Naalackersuisunut nassiuuneqarsimanersut kiisalu peqqussutissatut siunnersuummi § 9 malillugu imermut akit kiisalu peqqussutissatut siunnersuummi § 10 malillugu tunisinerimik pilersuinerimilu piumasaqaatit akuerisassanngorlugit Naalackersuisunut saqqummiunneqarsimanersut nakkutigineqassapput.

Peqqussuummi suliakkiissutigineqartut naammassineqarnissaannut paasisutissanik nalequttunik Naalackersuisut pissarsiniarsinnaaneritut peqqussutissatut siunnersuummi § 13 tunngavimmik imaqarpoq. Naalackersuisut taamaalillutik

nakkutilliinermi atorneqartussanik paasissutissanik naleqquttunik pissarsiniarsinnaapput.

§ 13-imut

Pequssummi matumani suliakkiutigineqartut naammassineqarnissaannut paasissutissat attuumassuteqartut tamaasa kommuniniit aamma inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfinniit ilisimatitsisutigineqarnissaat Naalakkersuisut piumasarisinnaavaat. Paasissutissat suut attuumassuteqartuunersut pisuni aalajangersimasuni naliliiffigineqarnerisigut aalaangiiffigineqartassapput. Paasissutissat attuumassuteqartut ilaatigut tassaasinnaapput siunissami imermik pisariaqartitsiumaarneq pillugu missiliuinerit imaluunniit pisortat imermik pilersuinerannut atatillugu paasissutissat attuumassuteqartut allat, tassunga ilanngullugit peqqussutissat siunnersuummi § 12 malillugu nakkutillinerup isumagineqarneranut atatillugu paasissutissat attuumassuteqartut.

Imm. 2-mut

Pequssummi suliaasat imermik pilersuisoqarfinnut peqqussutigineqartut eqqarsaatigalugit, tassa Nukissiorfinnut aamma imermik pilersuisoqarfinnut allanut, imermik pilersuisoqarfiit aamma imermik pilersuisoqarfiit imermik pilersuinerannut sunniteqarsinnaasut paasissutissat attuumassuteqartut pissarsiariniarsinnaavaat.

§ 14-imut

Imm. 1-imut

Nukissiorfiit imermillu pilersuisoqarfiit allat naammangitsumik imermik pilersuinerat pillugu, atassusernermut akiliummik akileeqqusineq pillugu aalajangiineq, § 13, imm. 2 malillugu paasissutissanik pissarsiniarneq kiisalu inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfinnut imermik pilersuineq pillugu malittarisassat malillugit aalajangiinerit pillugit naammagittaalliuutit Naalakkersuisunut suliaassanngortinneqarsinnaapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq naapertorlugu naammagittaalliorsinnaanerup piviusumik qanoq ilusilersorneqarnissaanut malittarisassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut pisinnaatinneqarput, tassunga ilanngullugu pissutsit ilaasa naammagittaalliuutigineqarsinnaannginneri pillugit aalajangersakkat, ilaatigut naammagittaalliuutip tunniunneqarnissaanut piffissaliussat, kiisalu naammagittaalliuutip tunniunneqarnerani ilusissaanut piumasaqaatit ilaasa naammassineqarnissaat.

§ 15-imut

Pineqaatissiinissamut aalajangersakkami peqqussummi § 3, imm. 3-mik, § 7, imm. 3-mik, § 9-mik aamma § 13-mik unioqutitsisoqartillugu akiliisitsisoqarsinnaanera aalajangersarneqarpoq erseqqissarneqarlunilu peqqussut malillugu malittarisassiatut atulersinneqartuni akiliisussaataaneq aalajangersarneqarsinnaasoq.

Imm. 2-4-mi taaguut "unioqutitsineq" annertusisamik paasineqassaaq. Aalajangersakkanik pineqaatissiiffiusinnaasunik iliuutsinut imaluunniit naammassisaqannginnernut naapertuutinngitsunut ataatsimut taaguutitut taaguut atornerpoq. Peqqussummik naammassinninngitsuineq assersuutigalugu taaguummuut unioqutitsinermut ilaatinneqarpoq.

Kommunit peqatigiiffiat kommunalbestyrelsit nunaqarfinnilu aqutsisut il.il. pillugit inatsisartut inatsisaannut ilaatinneqartoq tassaavoq peqatigiiffiit kommunalbestyrelsit nunaqarfinnilu aqutsisut il.il. pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 20, 3. november 1994-imeersumi § 64-imi kingusinnerusukkut allannguutitalimmi ilaatinneqartoq. Aalajangersakkami § 64-imut innersuussisoqanngilaq, tassa aaqqissuussaannikkut kommuninillu nutarterinissamut atatillugu kommunalbestyrelsit nunaqarfinnilu aqutsisut il.il. pillugit inatsisartut inatsisaat allanngortinneqassasoq naatsorsuutigineqarmat.

§ 16-imut

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq inatsisartut peqqussutaat januaarip aallaqqaataani 2008-mi atulersinneqassasoq.

Imm. 2-mut

Peqatigisaanik Grønlands tekniske Organisation pillugu inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 19. december 1986-imeersumi imermik pilersuineq eqqarsaatigalugu § 2, imm. 1, nr. 1-i, aamma nunaqarfiit innaallagissamik imermillu pilersorneqarnerisa Namminersornerullutik Oqartussanit tiguneqarnerat pillugu inatsisartut inatsisaat nr. 13, 16. november 1997-imeersumi imeq eqqarsaatigalugu § 2 atorunnaarsinneqarput.